

De LWEO- methode

Economie voor havo/vwo

De LWEO-methode

Voor het vak Economie geeft de LWEO voor havo en vwo onder- en bovenbouw een methode uit die bestaat uit meerdere lesbrieven.

Op pagina 4 en 6 zijn overzichten van de lesbrieven voor havo en vwo opgenomen. In deze overzichten is te zien welke lesbrieven voor CE en SE zijn en welke lesbrieven ingezet kunnen worden als keuzeonderwerp. De lesbrieven kunnen in verschillende volgordes behandeld worden. Dit zorgt voor flexibiliteit.

Meer informatie over de LWEO-methode voor de onderbouw staat op pagina 10 en in de aparte brochure voor de onderbouw.

De economiemethode van de LWEO wordt geschreven door docenten die met het lesmateriaal werken. Zij putten uit eigen ervaring en nemen opmerkingen van andere gebruikers en leerlingen mee bij het voortdurend verbeteren van de methode. Omdat de methode snel aanpasbaar is, kunnen actuele economische ontwikkelingen en nieuwe didactische inzichten meteen verwerkt worden.

Kenmerken van de methode

Werkwijze - papier en/of digitaal

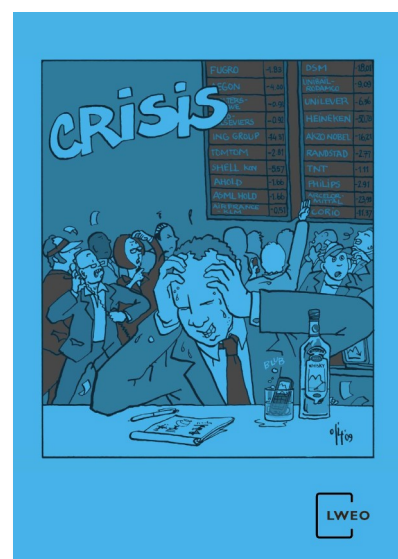
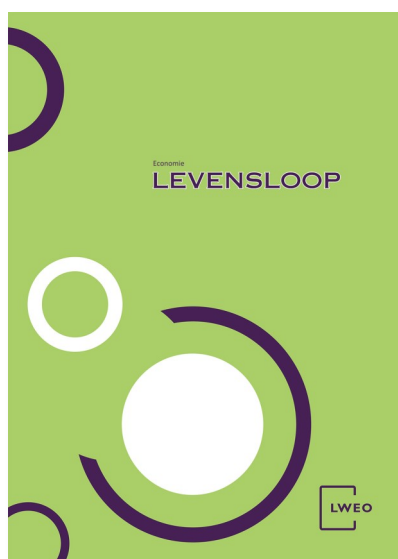
De methode biedt ruimte voor verschillende werkwijzen. Er kan volledig op papier worden gewerkt. Een andere mogelijkheid is het combineren van de papieren lesbrieven met digitale middelen. Zo kunnen de papieren lesbrieven aangevuld worden met een digitaal adaptief oefensysteem wat de mogelijkheid biedt tot het formatief en summatief toetsen van leerlingen.

Volledig digitaal werken met de methode is ook mogelijk. Meer informatie over de werkwijzen en welke producten bij elke werkwijze te bestellen zijn, staat op pagina 8.

Lesbrieven: leer- en werkboek tegelijk

De lesbrieven zijn gericht op zelfstandig werken en leren. Leerlingen kunnen hun antwoorden op de opdrachten controleren met de uitwerkingenboekjes of online uitwerkingen. Hiermee kan een leerling zelfstandig en in eigen tempo een lesbrief doornemen. De lesbrieven vormen een leer- en werkboek tegelijk: leerteksten en opgaven wisselen elkaar af. Dit geeft leerlingen direct de mogelijkheid om de theorie toe te passen.

De papieren lesbrieven zijn losbladig en worden geleverd op A4-formaat in een 23-gaats uitvoering waardoor leerlingen ze gemakkelijk in een map of snelhechter kunnen stoppen.

Leerstof direct toepassen

Na het lezen van de theorie moeten de leerlingen de opgedane kennis meteen toepassen in een opgave. Bij het maken van de opgaven moeten leerlingen regelmatig teruggrijpen op de uitgelegde theorie. Dit zorgt ervoor dat zij de teksten tussen de opdrachten ook daadwerkelijk (moeten) lezen. De theorie wordt steeds in een context aangeboden zodat deze beter blijft hangen.

Opbouw in niveau en differentiatiemogelijkheden

Een hoofdstuk start met een introducerende opgave waarin voorkennis wordt opgehaald of algemene vaardigheden, zoals rekenen met procenten, aan bod komen. In een hoofdstuk wordt het niveau van de opgaven geleidelijk opgebouwd waardoor leerlingen succes ervaren. Ieder hoofdstuk bevat een aantal oefenopgaven. Dit maakt differentiëren gemakkelijk, omdat er genoeg oefenmateriaal is voor leerlingen die meer oefening nodig hebben. Snelle leerlingen kunnen een gedeelte van de oefenopgaven overslaan.

Leesvaardigheid

Leesvaardigheid is bij het vak economie ontzettend belangrijk. Doordat in de tekst geen begrippen zijn gemarkeerd moet de leerling zelf onderscheid kunnen maken tussen hoofd- en bijzaken. Op deze manier leren leerlingen de essentie uit informatiebronnen te halen. Om de leerling te helpen bij het aanleren van deze vaardigheid, staan de belangrijkste begrippen steeds aan het eind van een hoofdstuk vermeld in de volgorde waarin ze voorkomen in de tekst.

Leerdoelen en zelftesten

Aan het einde van een hoofdstuk vindt de leerling de leerdoelen van het betreffende hoofdstuk. De leerling kan via een diagnostische toets, de zelftest, zien of hij de leerdoelen bereikt heeft. De leerdoelen zijn onderverdeeld in begrippen (kennen) en eindtermen (kunnen). Door de vele oefenmogelijkheden is differentiëren tijdens de les gemakkelijk voor de docent.

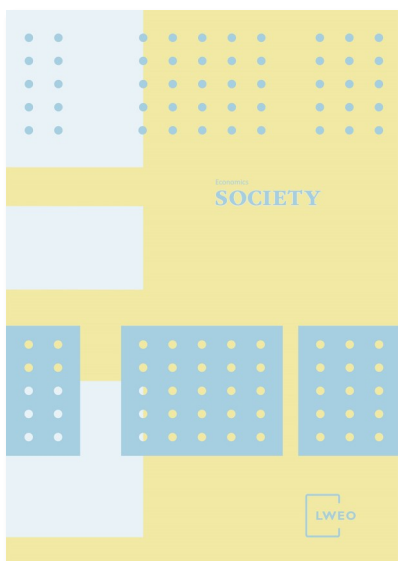
Extra's

De docentenwebsite biedt naast de lesbrieven allerlei extra's aan, onder andere:

- een uitgebreide toetsenbank met zowel meerkeuze- als open vragen
- antwoorden van de zelftesten uit de lesbrieven
- domeinen en eindtermen per lesbrieven
- eindexamens in Word

Prijzen en bestellen

Bij de folder is een losse prijslijst bijgevoegd. Bij bestellingen boven de 150 euro worden geen verzendkosten in rekening gebracht. Lesbrieven voor docenten en beoordelings-exemplaren kosten 20% van de adviesprijs, dit geldt alleen bij rechtstreekse bestelling bij de LWEO bv.

Overzicht lesbrieven 4/5 havo

De methode voor de havo-bovenbouw bestaat uit zes lesbrieven. Daarnaast worden zes keuzeonderwerpen en een vaardighedenlesbrief aangeboden.

Studielast 4/5 havo

	Druk	ce/se	lessen	SL ¹
Crisis	3	se	11	14
Vragers en Aanbieders	1	ce	30	40
Jong en Oud	5	ce	23	31
Markt en Overheid	5	ce	30	40
Europa	4	ce	19	28
Verdiene en Uitgeven	5	ce	20	30
totaal			133	183
Keuzeonderwerpen, vaardigheden, experimenten			107	217
totaal			240²	400
Keuzeonderwerpen, vaardigheden, experimenten zijn in te vullen met:				
Reconomie-havo	3	ce/se	13	17
Geldzaken	2	se	10	13
Conjunctuur	2	se	14	18
Werk en Werkloosheid	2	se	24	32
Keuzegedrag	1	se	8	12
Grenzen aan de groei?	1	se	12*	15
Ongelijkheid (havo/vwo)	2	se	12	15
Vaardigheden, experimenten e.d.			overig	overig

¹ SL = studielast   ² havo: 36×4 uur + 32×3 uur   * Schatting

Tip

Bij het vak economie kunnen ook de bedrijfseconomielesbrieven Circulaire Economie (havo of vwo) en De Boekhoudmodule als keuzelesbrief in de bovenbouw ingezet worden.

In de lesbrief 'Circulair Ondernemen' komen verschillende verdienmodellen die passen binnen circulair ondernemen aan bod. Ook komen het consumentengedrag en de rol van de overheid aan de orde.

'De Boekhoudmodule havo/vwo' is een keuzelesbrief die voldoet aan de eisen voor het examen Elementair Boekhouden van de Nederlandse Associatie voor Examinering. Deze lesbrief is ook bruikbaar voor leerlingen die geen bedrijfseconomie volgen maar bijvoorbeeld wel examen Elementair Boekhouden willen doen. Doordat de boekhoudcyclus stapsgewijs wordt opgebouwd is de boekhoudmodule op vele manieren inzetbaar. Het is ook mogelijk een deel van de lesbrief te behandelen.

Als afsluiting van 'De Boekhoudmodule' kan de docent de leerlingen, als alternatief voor een toets, 'Het Administratiespel' laten spelen. Bij dit spel gaan leerlingen in groepjes van vier de boekhouding van een onderneming doen. Elk groepje krijgt ongeveer 60 documenten. Met behulp van deze bescheiden en een beginbalans moeten ze zelf de dagboeken, het journaal, het grootboek en de kolommenbalans maken. Het spel kan ook digitaal gespeeld worden als de school beschikt over een boekhoudprogramma op de computer. De speelduur is ongeveer 3 à 4 lessen. Het is niet nodig om meer dan één spel per school te bestellen.

Over de CE/SE lesbrieven

Lesbrief 'Crisis' gaat over het maken van economische keuzes en de rol van geld in de economie.

In lesbrief 'Vragers en Aanbieders' kijken we naar de kosten, opbrengsten en de winst van een bedrijf. Verder komt aan bod hoe je je kunt verzekeren tegen allerlei risico's en wordt de arbeidsmarkt uitgelegd.

'Jong en Oud' gaat over de levensloop. Van de eerste eigen middelen via studeren, werken en belasting betalen, koophuis of huurhuis, naar AOW en ruilen tussen generaties.

In lesbrief 'Markt en Overheid' komen de verschillende marktvormen aan bod en hoe de overheid zich bemoeit met de markt. Het laatste hoofdstuk gaat over maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaam produceren.

In lesbrief 'Europa' worden de oorzaken van internationale handel en het vrije verkeer van kapitaal en arbeid binnen de EU uitgelegd en wordt uiteengezet dat internationale samenwerking voor alle deelnemende landen voordelen kan opleveren. Het laatste hoofdstuk gaat over het stabiliteits- en groeipact en het begrotingsbeleid.

'Verdienen en Uitgeven' is een macro-lesbrief. Bbp en het meten van welvaart worden besproken. Verder komen de economische kringloop en de structuur van de economie aan bod. In het laatste hoofdstuk staat de conjunctuur en het anticyclisch begrotingsbeleid van de overheid centraal.

Volgorde lesbrieven

Lesbrief Crisis is de beginlesbrief. Deze lesbrief bevat uitsluitend schoolexamenstof. Daarna kunt u kiezen voor lesbrief *Vragers en Aanbieders* of voor lesbrief *Jong en Oud*. Wat u daarna doet is mede afhankelijk van de verdeling van het aantal lessen over beide leerjaren en de inzet van de keuzeonderwerpen. Een mogelijke volgorde van de overige CE-lesbrieven is Markt en Overheid, Europa en dan afsluiten met Verdienen en Uitgeven.

Over de keuzelesbrieven

In lesbrief 'Rekonomie-havo' komen rekenvaardigheden, procenten, indexcijfers, renteberekeningen e.d. aan bod.

In 'Geldzaken' staat alles over de geschiedenis, creatie, waarde en toekomst van ons geld.

Lesbrief 'Conjunctuur' gaat over de klassieke en keynesiaanse zienswijze op het ontstaan en oplossen van werkloosheid. Aan de hand van een keynesiaans model wordt een analyse van een gesloten economie gemaakt.

'Werk en Werkloosheid' gaat over arbeidsparticipatie, arbeidsvoorwaarden, vakbonden, de koopkracht van het inkomen, prijscompensatie, lonen, verschillende soorten werkloosheid, arbeidsmigratie en over de kansen op de arbeidsmarkt.

Lesbrief 'Keuzegedrag' laat zien dat consumenten minder rationeel hun keuzes maken dan zij zelf denken. Verschillende marktstrategieën die bedrijven toepassen om de consument te verleiden komen aan de orde.

Lesbrief 'Ongelijkheid' gaat dieper in op arm en rijk, op ongelijkheid in inkomen en ongelijkheid in vermogen. In het laatste hoofdstuk worden de ideeën van Thomas Piketty besproken.

'Grenzen aan de groei?' gaat over economische groei in relatie tot de leefbaarheid van de planeet, nu en in de toekomst. De lesbrief sluit af met twee casus: over de stikstofcrisis en over de energietransitie.

Nieuwe lesbrief en wijzigingen 2023

In 2023 verschijnt het nieuwe keuzeonderwerp 'Grenzen aan de groei?'

Voor het schooljaar 2023-2024 zal er een nieuwe druk verschijnen van de volgende titels: Conjunctuur en Ongelijkheid (havo/vwo). Door alle wijzigingen in de lesbrieven zal er ook een nieuwe druk van de docentenhandleiding havo uitkomen.

Overzicht lesbrieven 4/5/6 vwo

De methode voor de vwo-bovenbouw bestaat uit zeven lesbrieven. Daarnaast worden vijf keuzeonderwerpen en een vaardighedenlesbrief aangeboden.

Studielast 4/5/6 vwo

	Druk	ce/se	lessen	SL ¹
Levensloop	5	ce	36	52
Vraag en Aanbod	4	ce	24	36
Marktgedrag	2	ce	24	36
Marktresultaat en Overheidsinvloed	1	ce	23	34
Welvaart	1	ce	25	37
Economisch Beleid	1	ce	32	47
Wereldeconomie	3	ce	26	39
totaal			190	281
Keuzeonderwerpen, vaardigheden, experimenten			122	199
totaal			312²	480
Keuzeonderwerpen, vaardigheden, experimenten zijn in te vullen met:				
Rekonomie-vwo	3	ce/se	15	19
Monetaire Zaken	2	se	12	14
Economische Modellen	1	se	25	28
Arbeid	2	se	22	31
Gedragseconomie	2	se	19	24
Ongelijkheid (havo/vwo)	2	se	12	15
Vaardigheden, experimenten e.d.			overig	overig

¹SL = studielast   ² vwo: $36 \times 3 + 36 \times 3 \text{ uur} + 32 \times 3 \text{ uur}$

Over de CE/SE lesbrieven

Lesbrief 'Levensloop' gaat, zoals de titel al zegt, over de levensloop. Het maken van keuzes, speltheorie, verzekeren, werken en belasting betalen, koophuis of huurhuis, ruilen over de tijd, AOW en ruilen tussen generaties komt allemaal aan bod.

In 'Vraag en Aanbod' gaat het o.a. over de betalingsbereidheid van de consument en de leveringsbereidheid van de producent. Elasticiteiten, mogelijke doelstellingen van bedrijven, maximale winst en het arceren hiervan, externe effecten, overheidsingrijpen, circulaire economie en de markt voor beleggingen komen aan bod.

Lesbrief 'Marktgedrag' gaat over de verschillende markt vormen en draait om de neoklassieke benadering van markten en ondernemers op de markt. De lesbrief bouwt voort op lesbrief Vraag en Aanbod.

In lesbrief 'Marktresultaat en Overheidsinvloed' komt de nuancering van het marktmodel aan de orde. De perfecte markt, marktfalen en het ingrijpen door de overheid wordt behandeld.

'Welvaart' is een macro-lesbrief. Besproken wordt het meten van groei via het bbp, de klassieke- en de keynesiaanse visie, de economische kringloop, de arbeidsmarkt en de brede maatschappelijke welvaart.

In 'Economisch Beleid' bespreken we hoe overheden en centrale banken met allerlei maatregelen proberen de economie en daarmee de welvaart evenwichtig te laten groeien. In de hoofdstukken 3 en 4 wordt het IS-MB-GA-model besproken aan de hand waarvan een analyse gemaakt kan worden van oorzaken en gevolgen als een economie op korte termijn afwijkt van het langetermijnevenwicht. Aan de hand van het model kan gekeken worden naar wat voor soort economisch beleid (begrotingsbeleid en/of monetair beleid) er gevoerd kan worden.

Internationale handel, betalingsbalans, wisselkoersen, de EMU en de overheidsfinanciën komen aan bod in lesbrief 'Wereldeconomie'.

Volgorde lesbrieven

Leerlingen starten met Levensloop en doen daarna Vraag en Aanbod.

Daarna kan gekozen worden om de micro- of macro-lijn eerst te behandelen of deze lijnen af te wisselen.

Voor de micro-lesbrieven geldt dat eerst de lesbrief Marktgedrag behandeld moet worden en daarna de lesbrief Marktresultaat en Overheidsinvloed. Voor de macro-lesbrieven geldt dat eerst de lesbrief Welvaart behandeld moet worden en daarna de lesbrief Economisch Beleid. De lesbrief Wereldeconomie kan op ieder moment binnen de macrolijn behandeld worden.

Over de keuzelesbrieven

In lesbrief 'Rekonomie-vwo' komen rekenvaardigheden, procenten, indexcijfers, renteberekeningen en differentiëren aan bod.

De functies en het ontstaan van geld wordt behandeld in lesbrief 'Monetaire Zaken'. Ook de geldcreatie door banken, de inflatie en het monetair beleid komt aan bod.

Lesbrief 'Economische Modellen' gaat over de klassieke en keynesiaanse zienswijze op het ontstaan en oplossen van werkloosheid. Aan de hand van een keynesiaans model wordt een analyse gemaakt. Als deze lesbrief behandeld wordt voor lesbrief Economisch Beleid, dan zullen de leerlingen het IS-MB-GA-model sneller doorgronden.

In lesbrief 'Arbeid' komen vraag naar en aanbod van arbeid, werkgelegenheid, arbeidsvoorwaarden en de wet van Baumol aan de orde.

Lesbrief 'Gedragseconomie' laat zien dat consumenten minder rationeel hun keuzes maken dan zij zelf denken. Verschillende marktstrategieën die bedrijven en overheid toepassen om de consument te verleiden komen aan de orde. De lesbrief sluit af met twee casus: Spaargedrag en pensioen en Groen gedrag en milieu.

Lesbrief 'Ongelijkheid' gaat dieper in op arm en rijk, op ongelijkheid in inkomen en ongelijkheid in vermogen. In het laatste hoofdstuk worden de ideeën van Thomas Piketty besproken.

Wijzigingen 2023

Voor het schooljaar 2023-2024 zal er een nieuwe druk verschijnen van de volgende titels: Vraag en Aanbod, Marktgedrag, Arbeid en Ongelijkheid (havo/vwo). Door alle wijzigingen in de lesbrieven zal er ook nieuwe druk van de docentenhandleiding vwo uitkomen.

Werkwijzen en (digitale) producten

Alles op papier

Leerlingen kunnen met papieren lesbrieven en papieren uitwerkingenboekjes werken.

Alles op papier en een digitaal oefensysteem

Naast het werken met papieren lesbrieven en uitwerkingenboekjes is het mogelijk leerlingen digitaal extra te laten oefenen met de stof. Hiertoe kan, naast de papieren lesbrieven en uitwerkingenboekjes, het digitale product *Oefen Adapt* worden besteld. Dit product is per leerling per schooljaar af te nemen.

Oefen Adapt is een online oefen- en toetsstelsel als aanvulling op de lesmethode. In dit oefentoetsstelsel zijn per hoofdstuk de vragen van de zelftesten uit de lesbrieven opgenomen. Er zijn open en gesloten oefentoetsopgaven toegevoegd, plus extra trainingsopdrachten en toetsen. Ook vinden leerlingen in dit systeem samenvattingen en begrippenlijsten per hoofdstuk.

De opdrachten zijn op leerniveau gelabeld volgens het MBTA-principe: memoriseren, begrijpen, toepassen en analyseren. Het oefensysteem is adaptief en past zich aan het leerniveau van de leerling aan. Een leerling die moeite heeft met memoriseren krijgt veel vragen op dat niveau, een leerling die memoriseren goed beheerst, krijgt vragen op een hoger niveau, et cetera. Leerlingen krijgen, wanneer dat door de docent ingesteld is, meteen feedback op een gegeven antwoord. Het is ook mogelijk om opdrachten op onderwerp te selecteren.

Alle onderdelen in *Oefen Adapt* kunnen door de docent per lesbrief en hoofdstuk aan- en uitgezet worden, zodat die bepaalt waar leerlingen toegang toe hebben. Dit kan per leerjaar, klas en leerling gedaan worden. De leerlingen maken een account aan en kunnen daarna met hun eigen wachtwoord inloggen. De docent kan eenvoudig eigen materiaal toevoegen en krijgt snel en eenvoudig inzicht in de voortgang van iedere leerling. Om *Oefen Adapt* te bekijken kan een docent een gratis demo-account aanvragen.

Papier met digitale uitwerkingen en extra's

LWEOplus is geschikt voor scholen die met de papieren lesbrieven werken, maar niet met papieren uitwerkingenboekjes per leerling. *LWEOplus* is per leerling per schooljaar af te nemen. In *LWEOplus* staan:

- uitwerkingen van de opdrachten uit de lesbrieven
- samenvattingen en begrippenlijsten
- antwoorden van de zelftesten uit de lesbrieven
- meerkeuzevragen inclusief uitwerkingen
- examenopgaven gerangschikt naar lesbrief

Volledig digitaal

Tot slot is het mogelijk de methode volledig digitaal door te werken met behulp van *LWEOplus Totaal* of met behulp van *Methode Adapt*.

In het product *LWEOplus Totaal* is alles uit *LWEOplus* opgenomen aangevuld met de lesbrieven in digitale vorm. De papieren lesbrieven zijn daarbij een-op-een omgezet naar digitale lesbrieven en kunnen geopend worden binnen de browser. Leerlingen kunnen antwoorden en aantekeningen noteren, tekst markeren of onderstrepen, lijnen trekken in grafieken en eventueel plaatjes uploaden. Alle aantekeningen die een leerling maakt kunnen naar een volgende klas meegenomen worden, mits het product in het nieuwe schooljaar weer is aangeschaft. Leerlingen die alle opgaven maken door middel van de digitale lesbrieven in *LWEOplus Totaal* hebben in principe geen papieren lesbrief meer nodig.

Alle onderdelen in *LWEOplus* en *LWEOplus Totaal* kunnen door de docent per lesbrief en hoofdstuk aan- en uitgezet worden, zodat die bepaalt waar de leerlingen toegang toe hebben. Dit kan per leerjaar of klas gedaan worden. De leerlingen krijgen een klassencode en kunnen daarna met hun eigen wachtwoord inloggen. Alle onderdelen zijn voor de leerlingen het hele schooljaar beschikbaar.

Methode Adapt is een complete digitale adaptieve methode. De leerstof en opgaven uit de papieren methode zijn hierin compleet opgenomen, aangevuld met alle onderdelen van *Oefen Adapt*.

Een overzicht wat u in welk digitaal product aantreft, wordt op pagina 11 weergegeven.

Docentmaterialen

Docentenhandleidingen

Voor zowel de havo- als de vwo-methode is er een docentenhandleiding beschikbaar. In de handleiding staan de lessenplannen, differentiatiemogelijkheden en de antwoorden op de zelftesten.

Openbare website

Op www.lweo.nl zijn allerlei handige zaken voor docenten te vinden, zoals:

- het lessenplan voor elke lesbrief
- de eindtermen voor elke lesbrief
- inhoudsopgaven lesbrieven
- de meest recente prijzen en drukken
- nieuwsbrieven

Beveiligde docentenwebsite

Docenten kunnen een abonnement nemen op de beveiligde docentenwebsite. Op de docentenwebsite staan onder andere:

- een uitgebreide toetsenbank met zowel meerkeuze- als open vragen
- antwoorden van de zelftesten en bouwstenen uit de lesbrieven
- domeinen en eindtermen per lesbrief
- centrale examens in Word
- praktische opdrachten
- experimenten

Het abonnement is alleen rechtstreeks te bestellen bij de LWEO en kost € 60 per school per schooljaar en loopt van 1 augustus tot en met 31 juli.

Lesideeën

De Vrolijke Economen hebben vijf lesbundels gemaakt met lesideeën bij concepten uit het Teulingsprogramma en een bundel bij het vak Bedrijfseconomie. Door spel, groepsopdrachten en puzzelen komen de leerlingen eens op een andere manier in aanraking met een specifiek concept. De LWEO geeft deze bundels uit.

Lesideeën - titels

Concept: Markt - De Vrolijke Economen

Concept: Ruilen over de tijd - De Vrolijke Economen

Concepten: Schaarste en Ruil - De Vrolijke Economen

Management & Organisatie - De Vrolijke Economen

Vaardigheid: Experimenten - De Vrolijke Economen

Concept: Welvaart en Groei

Bedrijfseconomie

Docentenpresentatie economie

Docenten die de lesbrieven digitaal tot hun beschikking willen hebben, kunnen een abonnement nemen op *Docentenpresentatie economie*. Met deze site hebben alle docenten van een school toegang tot alle digitale lesbrieven. Zo kunnen de lesbrieven in de les geprojecteerd worden op bijvoorbeeld een digibord. De docent kan antwoorden en aantekeningen noteren, tekst markeren of onderstrepen, lijnen trekken in grafieken en eventueel plaatjes uploaden. Zolang een school het product afneemt blijven de aantekeningen en dergelijke van vorige schooljaren beschikbaar.

Een docent die *LWEOplus Totaal* voor zijn leerlingen besteld heeft, heeft al toegang tot de digitale lesbrieven.

Het abonnement is alleen rechtstreeks te bestellen bij de LWEO en kost € 18 per school per schooljaar en loopt van 1 augustus tot en met 31 juli.

Conferentie en gebruikersbijeenkomsten

Elk jaar wordt er een conferentie georganiseerd voor docenten die de LWEO-methode gebruiken, met aandacht voor de didactiek van het vak en nieuwe ontwikkelingen in het economieonderwijs. De LWEO organiseert ook geregeld gebruikersbijeenkomsten om met docenten van gedachten te wisselen over de methode en het economieprogramma.

Nieuwsbrief

U kunt zich gratis abonneren op de elektronische nieuwsbrief van de LWEO. Stuur hiervoor een e-mail naar nieuwsbrief@lweo.nl.

De LWEO-methode voor de onderbouw Fundament

Fundament is de papieren economiemethode van de LWEO voor de onderbouw. Er kan gekozen worden uit een tweedeklasversie of een derdeklasversie. De versie voor de derde klas heeft een beduidend hoger niveau dan de tweedeklasversie. Fundament bereidt leerlingen goed voor op de tweede fase, zodat ze in de vierde klas minder moeite hebben met het vak economie.

De methode besteedt niet alleen aandacht aan economie maar ook aan bedrijfseconomie. Uitgebreide informatie over beide methoden staat in de LWEO-onderbouwfolder.

2 havo/vwo Fundament

Fundament voor 2 havo/vwo bestaat uit drie lesbrieven:

- Jonge Consumenten
- Kiezen en Werken
- Samen Leven

3 havo/vwo Fundament

Fundament voor 3 havo/vwo bestaat uit twee lesbrieven:

- Kopen en Werken
- De Samenleving

Engelstalig

Voor 3 havo/vwo wordt ook een Engelstalige methode uitgegeven, welk een exacte vertaling is van de Nederlandstalige methode voor 3 havo/vwo:

- Buying and Working
- Society

In een klas met tweetalig onderwijs kan zo hetzelfde programma gegeven worden als in de gewone klassen.

Digitale Methode Adapt

Voor de derde klas wordt een adaptieve webbased methode aangeboden: *Methode Adapt 3^e klas*. De methode is volledig digitaal en is te gebruiken op computer, laptop of tablet (dus zogenaamd device onafhankelijk). Docenten hebben een grote vrijheid in wat ze van de methode aan hun leerlingen aanbieden. Bijvoorbeeld, een docent kan de hoofdstukken of paragrafen verschuiven of er voor kiezen om bepaalde leerlingen wel de uitwerkingen te geven en anderen niet. Ook kan de docent of een groep docenten van een school eigen materiaal toevoegen aan de methode.

Leerlingen bestuderen de teksten en beantwoorden de opdrachten digitaal. Het systeem controleert de antwoorden en geeft hierop (wanneer zo ingesteld door de docent) feedback. Aan het einde van ieder hoofdstuk staat een oefenparagraaf. Hierin worden makkelijkere of moeilijker opdrachten aangeboden, afhankelijk van de antwoorden die de leerling heeft gegeven in de reguliere hoofdstukken. Er wordt dus rekening gehouden met het niveau van de leerling (= adaptief). De computer laat de leerling oefenen met wat hij nog niet zo goed beheerst en probeert de leerling naar een hoger niveau te tillen. Ieder hoofdstuk kan afgesloten worden met een diagnostische toets.

De docent heeft inzicht in de voortgang van iedere leerling afzonderlijk, hij kan zien op welk niveau een leerling goed scoort en waar verbetering nodig is.

In ieder hoofdstuk zijn ook een tweetal toetsen opgenomen met open en gesloten vragen. Adapt biedt de mogelijkheid tot het formatief en summatief toetsen van leerlingen.

Een school die nog niet kan of durft over te schakelen op een volledig digitale methode kan er ook voor kiezen om naast de webmethode het papieren materiaal te blijven gebruiken: *Methode Adapt plus Kopen en Werken*. Zo kan er afgewisseld worden tussen papier en digitaal en kan er nog steeds adaptief geoefend worden.

Overzicht digitale producten

	Website	Docenten website	LWEO plus ¹	LWEO plus totaal ¹	Docenten presentatie ²	Oefen Adapt ¹	Methode Adapt ¹
Voor wie?							
Voor de docent	•	•			•		
Voor de leerling	•		•	•		•	•
Inhoud							
Lesbrieven				•	•		•
Uitwerkingen		•	•	•			•
Zelftesten						•	•
Antwoorden zelftesten		•	•	•		•	•
Samenvattingen			•	•		•	•
Begrippenlijst	•		•	•		•	•
Digilesbrief Reconomie	•	•	•	•			
MK-vragen in Word		•					
Extra MK-vragen						•	•
Extra open vragen						•	•
Extra open vragen in Word	•						
Toetsen						•	•
Toetsvragen in Word		•					
Examenopgaven per lesbrief			•	•			
Examens in Word		•					
Praktische opdrachten		•					
Lessenplannen, Eindtermen CE	•						
Domeinen per lesbrief		•					
Lijst met leerdoelen		•				•	•
Prijs							
Per school per jaar	gratis	€ 60,00			€ 18,00		
Havo/Vwo Onderbouw - per leerling per jaar ³	gratis		€ 2,15	€ 8,00			€ 14,00 € 17,55
Havo - per leerling per jaar	gratis		€ 4,20	€ 15,50		€ 4,10	€ 23,25
Vwo - per leerling per jaar	gratis		€ 4,20	€ 16,30		€ 4,10	€ 23,85

Toelichting

- Deze producten zijn niet los te bestellen voor docenten. Als u het product voor uw leerlingen bestelt, krijgt u als docent automatisch toegang.
- Docentenpresentatie zit al inbegrepen in LWEOplus totaal.
- € 14,00 is exclusief Kopen en Werken; € 17,55 is inclusief.

Informatie en bestellingen:

LWEO bv

Postbus 7442
1007 JK Amsterdam

tel. (020) 670 02 70

postbus@lweo.nl

www.lweo.nl